

Л. Д. Троцький

ДЕМОКРАТИЧНІ КРІПОСНИКИ ТА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Койоакан, 5 серпня 1939 р.

Перша публікація: "Бюлетень опозиції (більшовиків-ленінців)", № 79-90, 1939 р.

Переклад українською: Переклад Сергія Іщенко.

Опубліковано українською секцією Marxists.org: У лютому 2024 р.

У журналі Керенського [один із діячів антимонархічної революції в Російській імперії 1917 року, голова Тимчасового уряду - ІП] "Новая Россия" від 12 липня 1939 р. була піддана певній "критиці" моя стаття з приводу незалежності України.

З точки зору соціалістичної, наукової, літературної тощо, "Новая Россия", звісно, не являє жодного інтересу. Проте вона має одну перевагу: дозволяє зазирнути у голови російських середньо- та дрібнобуржуазних демократів. Якщо кожного з них добряче пошкребти, то неодмінно знайдеш кріпосника.

Газета обурюється з приводу того, що я повністю й цілковито стою за підтримку українського народу в його боротьбі за національну та державну незалежність. "Відділення радянської України від СРСР Л. Троцького зовсім не бентежить".

Саме так!

Стосовно ж панів демократів, то їх перспектива відділення України не тільки бентежить, але й глибоко обурює. Демократичне прагнення пригніченої нації завоювати собі повну самостійність не може не обурювати кріпосників.

"Питання того, як використає цю революцію (національну українську революцію) Гітлер для здійснення своїх планів, Троцький не зачіпає". Панове з "Новой России" вважають, що "відділення

України призведе до військового послаблення СРСР", і дуже близько підходять до того висновку, що політика Троцького служить Гітлерові.

Тієї ж думки й Кремль. Добрі розуми зустрічаються, стверджує французьке прислів'я.

Припустимо, що відділення України дійсно послаблює СРСР. Але як тоді бути з демократичним принципом самовизначення націй? Кожна держава, яка насильно втримує у своїх кордонах певну націю, вважає, що її відділення послабило б державу у економічному та військовому відношенні.

Гітлер анексував Чехію та напів-анексував Словаччину саме тому, що це призводить до військового посилення Німеччини. Чим в такому разі критерій наших демократів відмінний від критерію Гітлера?

Чи є українці нацією, на це питання демократи з "Новой России", слідом за відомим демократом Мілюковим, готові, судячи з усього, відповісти, що українці "в цілому", мабуть, нація, але ж треба й честь знати...

Іншими словами: якщо нація, то другого сорту, а отже, доля України має визначатися інтересами Росії, тобто великоруської більшості. Оце і є точка зору шовіністичних кріпосників.

У сумні дні Лютневої революції Тимчасовий уряд безсоромно відмовляв українцям не тільки у незалежності, – вони тоді її ще не вимагали, – але й у простій автономії.

Панове демократи торгувалися через національні права України, наче торгівці кіньми. Вони виходили тоді прямо й безпосередньо з інтересів старих великоруських "хазяїв", поміщицького, буржуазного та бюрократичного типу. Зараз вони перекладають ту ж саму велику традицію мовою еміграції.

З більш високої історичної точки зору, а саме з точки зору соціалістичної революції, цілком можливим було б підпорядкувати на певний період національні інтереси України інтересам міжнародного пролетаріату, якби між ними виникла суперечність. Але ж жодної такої суперечності немає!

Україну тисне бонапартистська реакція - та сама, яка тисне весь СРСР й підриває його обороноздатність. Український революційний рух, спрямований проти бонапартистської бюрократії, є прямим союзником міжнародного революційного пролетаріату.

На відміну від панів демократів, меншовицького та народницького штибу, ми зовсім не вважаємо, що кішка - всім звірам звір. Сила Гітлера взагалі - зокрема, стосовно України - не в ньому самому, а у нікчемності та гнилої демократії, у розкладі Другого та Третього Інтернаціоналів, у глибокій хвилі розчарування, занепаду й апатії серед мас.

Переможний революційний рух у будь-якій країні стане сигналом загибелі для Гітлера. Національно-революційний український рух є складовою тієї могутньої революційної хвилі, яка зараз молекулярно формується під корою торжествуючої реакції.

От чому ми стверджуємо: Хай живе незалежна радянська Україна!

Койоакан, 5 серпня 1939 р.